

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrť leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 10

Maribor, dne 24. januarja 1910.

Letnik II.

Prvi korak.

Zadnji petek je bil v štajerskem deželnem zboru veleposrednik dan. Na Wastianov predlog, ki hoče v deželnem šolskem svetu vzeti večino od vlade imenovanim udom in jo izročiti zastopnikom avtonomnih korporacij, so odgovorili slovenski kmečki poslanci s predlogom, ki zahteva delitev štajerskega deželnega šolskega sveta v slovensko in nemško sekcijo. (Dr. Verstovšek, ki je predlog formuliral in predlagal, ga je zadnji petek v plenarni seji utemeljeval.

Nemci so hoteli, da bi zadnji petek stala zbornica pred enim fait accompli. Zato so že prve dni preteklega tedna poskusili, da bi bil Wastianov predlog v šolskem odseku sprejet. Slovenska zastopnika Ozmeč in Vrečko pa sta takoj razumela situacijo ter sta najprej s tem, da sta se odstranila iz odseka, naredila odsek nesklepčen. Da se zavleče posvetovanje v odseku, sta drugi dan odložila mandate v odseku. Med tem je prišel dr. Verstovšekov predlog v zbornico in ta je morala pokazati barvo. Izgovora, da je vprašanje o deželnem šolskem svetu v odseku že rešeno, vsled taktike slovenskih zastopnikov večina ni več imela.

Z veliko napetostjo se je pričakoval izid glasanja, ali se naj Verstovšekov predlog izroči šolskemu odseku, ali ne. Vsled dogodkov v šolskem odseku je bila napetost tem večja. Vsi klubi so imeli dolgotrajna posvetovanja. Veleposredniki in nemško-nacionalna zveza še so imeli skupno konferenco, ko se je seja že pričela. Slovenski poslanci so bili pripravljani, v slučaju odklonitve, izvajati energična konsekvence. To se je po dogodkih v šolskem odseku tudi v nemških krogih prav zanesljivo slutilo.

Dr. Verstovšek je končal svoj utemeljevalni govor. V zbornici nastane tiho, kajti deželni glavar se je vzdignil in začel: Zu diesem Gegenstande haben sich zum Worte gemeldet Wagner, Resel, von Hoffmann (k temu predlogu so se javili k besedi Wagner, Resel, pl. Hoffmann). Nenavadno je, da se pri utemeljevanju javi toliko govornikov.

Wagner (krščanski socialec) in Resel (socialni demokrat) sta izjavila, da bosta glasovala s Slovenci, naj se predlog odkáže šolskemu odseku.

Pl. Hoffmann pa izjavi, da nemško-nacionalna zveza ne bo glasovala za predlog, ker je v njem prvi korak do narodne delitve štajerske dežele.

Le veleposredniki so molčali in brez njihovih glasov ni na nobeni strani večine.

Prišlo glasovanje. V tem trenutku vstanejo tudi veleposredniki in tako je bil slovenski predlog sprejet, da se odkáže šolskemu odseku v nadaljno posvetovanje.

S tem so dosegli slovenski kmečki poslanci, da pride prvi predlog, ki meri na delitev štajerske v slovenski in nemški del, vsaj v resno posvetovanje. Vemo dobro, da še delitev štajerske s tem ni zagotovljena. Ampak kamen se je začel valiti. In v našem boju za pravice slovenskega naroda ni to malovažen dogodek.

Marsikateri nasprotnik naše stranke pa, ki je dosedaj vsled upliva svoje okolice mislil, da bo sedanja slovenska delegacija v Gradcu tako makodušna, kot prejšnje, je te dni spremenil svoje naziranje. Sedanji poslanci ne kritijo samo na shodih: Proč od Gradca!, da bi spravili med zborovalce več navdušenja, ampak svoj program, ki ga razvijajo pred volilci, zastopajo resno in konsekventno tudi v Gradcu!

Šolsko vprašanje v Studencih.

Velik boj slovenskega prebivalstva v Studencih za dvojezično šolo je stopil zadnjo soboto v resnejši štadij.

Ta dan se je vršila v studenški šoli komisionalna poizvedba zaradi prošnje slovenskih starišev, naj se za njih otroke na studenški šoli ustanovijo utrakvistične paralelke, toznamenoma posebna šola.

Vsled velikanskega terorizma je prišlo pred komisijo samo 15 strank, izmed katerih se jih je 14 izjavilo za utrakvistično šolo in le ena za samonemško šolo.

Postopanje komisije je bilo popolnoma objektivno in korektno. Deželnozborni Slovenski klub je dosegel, da je bil prisednik komisije tudi slovenski državljan in deželni poslanec Pišek.

A tem ljutejša je bila agitacija izven šole. Pred šolskim poslopjem so Nemci postavili kakih 30 agitatorjev, ki so z zmerjanjem, kričanjem in nasilstvom odganjali stariše, da niso šli pred komisijo. Tudi od hiše do hiše se je razvila agitacija od slovenske in nemške strani, toda s tem razločkom, da so Slovenci delali s prepričanjem, a Nemci z grožnjami in denarjem.

Nji je bilo prijetno; čutila se je svobodno poleg njega, kakor bi ne bil nič drugega, nego tale hrast, ki šumi in šumi ter daje povod sanjarijam in zamišljenosti.

Ako je prišel, veselila se je s tiho radostjo, in če ga ni bilo nekaj tednov, ni čutila nobene posebne praznote v svojem življenju.

— Dobro, pisala bom torej dnevnik. Začela bom danes večer. Morda vdihnem saj senco čutov svojih spisanim besedam in črticam. Vojteh mi bo pa povedal svoje mnenje.

Kakor bi bila našla vir tolažbe, razveseli se teh misli, odgrne črne lase preko čela in vstane s klopi.

Vetrič je bil prepčdil oblake, in prikazalo se je jasno obzorje, obrobljeno z belimi oblaki. Takoj so zapeli ptički v hrastovem vrhu, kakor v pozdrav svetlobi in solnčnim žarkom.

Se nekoliko potegne veter, in pokrajina zabtisti v svetlobi. Voda reke se zjasni in ribice so pričele poskakovati iz valov.

Nekak radosten krič bilo je slišati iz daljave. Morda je pastaričica zlezla izpod mokrega zatišja in glasno pozdravlja sonce.

Kmalu deskečejo kaplje na drevju v njega žarnosti. A brzo se skrije za gore ozke doline, v kateri leži selo. Toda nebo se jasni polagoma.

Veselo koraka Anica po stezi proti vasi. Dospelši do ceste, pridrdra kočija, v katero sta vprežena velika krasna konja.

V nji sedi upaden mož ostrih potez v obličju. Radovedno pogleda Ana, katere postoji, da se voz popelje mimo nje. Dekličina impozantna, plemenita postava, obrobljena s temnim smerečem, bila je izvestno poseben prizor.

Slovenski kmečki poslanci se bodo vsled teh dogodkov pritožili na kompetentnih mestih. Povdarjati pa moramo že danes, da vsled komisije ne bo nihče imel stroškov, kakor sploh vsled tega ne, če zahteva utrakvistično šolo. Ker so naši poslanci sedaj v Gradcu, naj se stranke, ki imajo kake pritožbe, najhitreje javijo pri slovenskem odvetniku dr. Leskovarju, ki bo potem poslanecem izročil ves pritožni material.

Deželni zbori.

Dr. Verstovšek govori

med drugim to-le: Moj predlog, katerega sem stavil v imenu Slovenskega kluba, je začetek do sporazumljenja obeh enakopravnih narodov v deželi, — Slovencev in Nemcev. Delitev deželnega šolskega sveta v dve sekciji, slovensko in nemško, bi sigurno odstranila iz sveta jedno najprejornejših točk med obema narodoma.

Znano je, da ravno šolstvo v vseh narodih povzroča največ prepira. Politični vpliv na šolstvo je postal tako velik, da se šolstvo ne zamore razvijati v teh mejah, v katerih bi se moralo. Brez sporazumljenja ključnih merodajnih prizadetih krogov v obeh narodih ni mogoče niti misliti, da bo postalo boljše.

Resnica je, da pridejo narodi, četudi zasledujejo najvažnejše lastne težnje, navskriž s težnjami drugih narodov. Tako nasprotje je treba vgladiti potom sporazumljenja. Brez sporazumljenja ni mogoče priti do mirnega, samostojnega razvoja v narodu. Le potom medsebojnih koncesij je mogoče, da pridejo narodi iz nestrpnega narodnostnega boja do skupnega dela na socialnem in gospodarskem polju. Zgodovina pa nas uči, da je pogoj za tako sporazumljenje med narodi najvišja zahteva, da vsak narod svoje moči prosto razvija in samostojno ž njimi razpolaga. Po teh pravilnih, splošnih načelih smemo mi Slovenci zahtevati, da se nam prizna tudi od naših nasprotnikov pravica, da o svojih zadevah samostojno sodimo, da rešujemo sami svoja vprašanja. Zlasti se pa nam mora priznati pravica, da si uravnamo in vodimo sami slovensko šolstvo. Ta namen ima predlog in nobenega drugega. Mi Slovenci ne bodemo nikdar posegali in se vmešavali v nemško šolstvo, zato pa zahtevamo po pravici, da se ne vmešavate tudi vi v zadeve slovenske šole.

Po naključju se pelje kočija počasneje, bolelni mož presunljivih, zbudljivih oči, pozdravi devo, odkrivši lahko klobuk. Pod njim se zasveti mala pleša. Konja potegneta, in kočija zginje v gozdu.

II. Mali in veliki sanjači.

— Glej, vže je ponehal dež, Janko, de mala Milka bratcu. — jutri pa greva na pusti otok k Robinsonu.

In v istini sta zvečer delala priprave za na pot. V robec je zavila kolač, položila punčko tik njega, kajti težka bi bila ločitev od nje. Vse je pa vzela seboj v posteljo ter zaspala v sladki nadeji na jutrnjo pot.

Jeniku so tudi rojile marsikatero mahe po glavi, dasi je uvideval, da mu ni moči obiskat Robinsona.

Milka je živo pripovedovala, kako bosta potovala sama, kako bosta spala na drevesih, iskala sladkega sadja, lovila in molzla koze.

D drugega dne ostavita otroka domovje. Bil je krasen, skoro poleten dan. dospeta do gozda. Navadna steza jima ni bila dosti fantastična. Kreneta torej v goščo.

— Vidiš, pravi Jenik — to je kokosovo drevo, in ji pokaže na mali hrastič z mnogimi šiškami. — čakaj, natrgam ti nekaj orehóv!, ter jame plezati na drevo.

Milka ga potrpežljivo čaka. Jenik meče šiške na tla, ona jih pa nabira v robec h kolaču in punčiki. — Je že dosti, Janko!

Dečko zleze z drevesa — toda joj, na kolenih ima veliko luknjo, v šiškah pa ni sladkega mleka, in vobče nič užitnega.

PODLISTEK.

Dve sestri.

(Dalje.)

Cutil je globoko puhlost mestne družbe, potratnost in lahkomišljenost življenja v inteligentnih krogih, zbog tega se je rad bavil s knjigami, in če ga knjige niso več veselile, pripeljal se je na lahki brički k staremu gospodu, raduje se njega zdravih in strogih načel, njega odkritega poštenja, dobro se počutil v rodoviti domačiji, nad katero je bdela pametna in tiha gospodinja in katero so krasile in oživljale dve deklici, tako različnega značaja, toda vsaka za-se jednako vabljava, jednako plemenita.

Z Elenico je bilo možno kratkočasiti se, Ana, dasi malobesedna, bila je dovtipna, izpodbudna, — mnogo je čitala in presojala samostojno.

Vojteh je bil priča njenega razvitka, poznal je obe še kot otroka, ter je čislal njiju notranjo vrline, ko sta dospievali v polnoevetni gospodični.

Postava Vojtehova bila je živo narisana pred očmi osamljene deve. Dopadalo ji je, da se tako malo briga zanjo, da jo redkokedaj nadleguje z vprašanji, da na nje vprašanja odgovarja priprosto, razumno in brez okoliščin.

On je bil jedini mož, s katerim se je mogla dalje razgovarjati brez dolgočasnosti, rada je hotila ž njim k reki, in ko je Elena stala z udico nad tolmunom, ali trgala gobe in cvetlice, sedela je ona ž njim v kolibici, čisto molče.

Visoka zbornica! Mi Slovenci smo pa tem bolj primorani zahtevati, da se nam vstreže delitev deželnega šolskega sveta po načrtu, katerega smo označili v predlogu, ker je nas presenetil predlog gospoda tovariša Wistiana o istem vprašanju. Po tem predlogu bi se najvišja deželna šolska oblast v nobeni reči ne razpovedala od nemškutarških okrajnih šolskih svetov na Spodnjem Štajerskem.

V teh šolskih oblastih so postale razmere tako neznesne in nezdrave, da so v najhujšem nasprotju z dejanskimi razmerami spodnještajerskega ljudstva. Konstatiram javno, da je v teh šolskih korporacijah izginil vsled narodnostne preslepljenosti med člani popolnoma pravi čut za pravico. Ne bodem našteval kričečih slučajev, ker ne spadajo sem. Po Wistianovem predlogu bi se najvišja inštanca deželnega šolstva spremenila v korporacijo, v kateri bi imeli večino nestrpni politiki iz Grada, ki so Slovencem tako zelo naklonjeni! Takim nakanam se že danes odločno upremo in izjavljamo, da se ne bomo zadovoljili v tem slučaju samo s protesti. Mi take preustrojitve deželnega šolskega sveta ne moremo pripustiti, dokler vodi ta tuji slovensko ljudsko šolstvo.

Visoka zbornica! Pričakujemo gotovo, da ne bode nemška večina odklonila tega našega predloga. Po pravem načelu „Vsakemu svoje“ zamorete le glasovati za ta predlog, da ga odkazemo učnemu odseku. Mi vam nudimo roko k spravi, ne odbijajte je. Saj je vendar vsem dobro znano, da se je slična delitev deželnega šolskega sveta dosedaj jako dobro obnesla na Češkem, Moravskem in Tirolskem. Kar so na Češkem in Moravskem nudili Nemcem Slovani, tega pač v Štajerski ne smejo odreči Slovencem Nemci. Treba je pri vas le dobre volje za sporazumljenje; pokažite to dobro voljo danes in izjavite, da ste pripravljene se vnesti z nami k zeleni mizi in razpravljati o tem velevažnem šolskem vprašanju na podlagi Wistianovega in mojega predloga. Prosim torej slavno zbornico, da sprejme predlog in ga odkaze učnemu odseku.

S tem konča govornik, kateremu častitajo tovariši. Vtis je bil velik. Vsi so bili primorani nemški nacionalci podati po Hoffmann-Wellenhufo svojo izjavo.

Občina Loče.

V seji dne 21. januarja se je dalo deželnemu odboru dovoljenje, da podeli občini Loče po izvršenih poizvedbah za zgradbo savskega broda primerno podporo.

Most čez Dravo pri Dupljevu.

Za zgradbo mostu čez Dravo pri Dupljevu se je dovolilo 78.000 kron, katera svota se bo v enakih obrokih izplačala v treh letih. S tem je ustrezno dolgoletni želji prebivalstva župnij Vurberg, Sv. Barbara, Sv. Martin pri Vurbergu in tudi prebivalstva na desnem bregu Drave.

Koroški deželni zbor.

V seji 21. t. m. se je vršila razprava o novem vodnem zakonu. Poročevalac je bil dr. Steinwender, ki je večkrat ostro zavračal zastopnike industrijev in kapitalistov, katerim reforma vodnega zakona ne če prav škodljiva.

Niževavstrijski deželni zbor.

V petkovi seji 21. t. m. je prišlo do burnih prizorov. Dr. Geßmann je zagovarjal stališče kršč. socialcev z ozirom na Hofbauerjev predlog, ki je nekaka nova izdaja zloglasnega predloga Kolisko-Axmanu. V bistvu se strinjajo krščanski socialci z nemškimi nacionalci. Zadovoljni niso le s časom in načinom, po katerem je prišel ta predlog zopet na površje.

Spravita se na kolač; šla sta nato dalje — povsodi spominjajoč se čitanih pripovedek. Vsa utrujena vlezeta pod grmovje; odpočivši — kreneta proti reki.

— Tu je Anina kolibica, pravi Jenik, tu moreva stanovati!

In v istini v svojih živih domišljijah menita, da sta na svojem „otoku.“ V otroških fantazijah, igrah in sanjarjih jima je naglo potekal čas.

Se-le opoldansko zvonjenje ju spomni na istinitost! Jenik se domisli, da bi moral pisati ob najstih nalogo, Milko je pa na dom spominjala — lakota.

Naglo odideta.

— Elenka, Elenka, kliče mala Milka, bližaje se očetovem domovju. — Bila sva na otoku, kjer biva Robinson.

— Cakaj, oče ti bojo že pokazali Robinsona, de Elena, v kakem strahu smo bili zaradi vaju! Zopet sta bila v gozdu; kaj pa je to? Janko, ali ti niso tega prepovedali oče? Oh, in ta luknja na kolenu! Nu, lep Robinson si!

Malo sestrico vzame Elenka v naročaj, Jenik sledi obema. Zginile so mu vse sanjarije iz svoje glave!

Ne pa Milki, ki je navdušeno pripovedovala sestri o najdenih kokosovih orehih, o velikem morju in kolibici.

Elena potolaži očeta, da se mora celo smejati otroški ekspediciji.

(Dalje prihodnjik.)

Geßmann je zato očital nacionalcem, da izrlajo narodne zadeve v strankarske namene in onemogočujejo skupno postopanje vseh nemških strank. Radi teh obtožb je prišlo do ostrih kontroverz med krščanskimi socialci in nemškimi nacionalci. Ni čudno! Tako nemoralna postava, kakor je ta lex Kolisko-Axman-Hofbauer, mora že v svojem porajanju roditi slabe posledice.

Politični pregled.

K volitvam na Angleškem.

Volilni boj postaja vedno zanimivejši. Unionisti si pridobivajo vedno več tal. V volilnih okrajih, ki so se prištevali med sigurno liberalno posestno stanje, je parola o tarifni reformi priborila zmago konservativcem. Ako bo ta deviza delovala tako silno tudi v kmečkih volilnih okrajih, ki so dosedaj bili večinoma zastopani po liberalcih, kakor je v delavskih središčih, potem je poraz liberalcev gotov. V naprej seveda ne moremo nič gotovega vedeti in moramo čakati izida.

Toliko je pa že sigurno, da bo — ako bo — liberalna večina silno neznatna in se bo morala liberalna stranka opirati na delavsko in na Irce. Pomoč Ircev je pa navadno za vsako angleško stranko usodepolna. Žilavi Irce podpirajo vlado le pod pogojem, da se ne bo nihče dotaknil njihovih katoliških šol in pa da bo vlada podpirala njihove težnje po samoupravi.

Homerule je irsko geslo, za katero se vstrajno bore že stoletja. Angležem so pa ta stremljenja nesimpatična in jih mrzijo, zato trpi vsaka stranka, ki se pokaže je kolikor toliko pristopna in naklonjena irskim zahtevam.

Stvari so se radi nepričakovanih uspehov konservativcev že tako zamotale, da se čujejo že glasovi, ki menijo, da bo nova zbornica v kratkem zopet razpuščena, in bodo nove volitve še tekom tega leta. Je tudi lahko mogoče.

V tako strogo parlamentarni državi, kakor je Angleška, je mogoče normalen razvoj samo tedaj ako je ena obeh zgodovinskih strank tako močna, da brez težav krmari državo, ker kompromisov med tema strankama ni. Ako si liberalna in delavska stranka skupaj ne priborita večine, potem odločuje Irce, ki pa gotovo ne bi šli brezpogojno z liberalci. Nastale bi labilne razmere, katere bi poskušali sanirati z novim volilnim bojem.

Prihodnost Mezopotamije.

Pri imenu Mezopotamija človeku nehote privrejo mnogobrojni spomini na dan. Naša fantazija nam naslika pravljeno moč in slavo babilonskih cesarjev. Bajno lepo je moralo biti v onih starodavnih časih v državi visečih vrtov. Stoletja se potope v preteklost in pred nami vstaja Bagdad, prelesta stolica arabskih vladarjev. Bogata je bila in rodovitna ta zemlja. A kakor krasne sanje večjih hipoma izginejo in pred nami zija vsakdanja in neprijetna realnost, tako se je potopila tudi Mezopotamija, ta dežela čarobja in razkošja, v zapuščenost in osamelost. Tam kjer so se prej širila kipeča polja in slikoviti vrtovi, se sedaj razprostira mrtva puščava. Mongoli so pokončali pred stoletji umetno kanalizacijo in od takrat valita Eufrat in Tigris svoje valove, s katerimi sta prej namakala zemljo in širila blagostanje, skozi zanemarjene pokrajine mimo mogočnih spomenikov nekdanje slave in moči.

Ali ni v tej zgodovini mnogo tragične poezije za mehke in sentimentalne duše? Gotovo! Ampak to zgodovino poznajo tudi Angleži, ki ne poznajo ravno preveč sanjavosti. Odločili so se, deželo na novo preprežiti z kanali in na ta način pričarati k novemu, mlademu življenju nekdanjo rodovitnost. Na podlagi skušenj, ki so si jih pridobili pri kanalizaciji v Egiptu, se jim bo gotovo posrečilo dvigniti zapuščene pokrajine. S tem bodo odpeli svoji trgovini in industriji nov, obsežen trg.

Znano pa je, da so Angležem inženirji in trgovci le pionirji, ki pripravljajo pet diplomatov in generalom, da se ti lahko ob ugodni priliki polaste dežele.

To zgodovinsko resnico poznajo dobro tudi mladoturki, ki so bili tako entuziaistični obževalci Angležev. Posebno zastopniki Mezopotamije in bližnjih krajev so z vso energijo zahtevali, da se Mezopotamije ne sme prepustiti Angležem. In zgodilo se je, kakor znano, da je moral veliki vezir Hilmi-paša odstopiti, ker je dal neki angleški družbi privilegij, da sme samo ona voziti po Eufratu. Sedanja ministrski predsednik Hakki-paša sicer ne bo lahko popravil tega koraka, ker Angleži se ne bodo dali pregnati iz enkrat priborjenih postojank.

Gotovo pa je, da bo Turčija pazljivo sledila angleškemu delovanju in pa da se Mezopotamiji bližajo lepši časi. Ne moremo reči, da se bo povzpela v nekdanje bajne višave, a iz svojega stoletnega spanja se bo pod spretnimi in praktičnimi rokami angleških kulturonošcev gotovo dvignila.

Zanimiv pri tem je fakt, da Nemci to napredovanje Angležev v Mezopotamiji s silno zavistjo spremljajo. Njihove sanje, ki so jih zamislili ob gradnji Bagdadske železnice, so zvitji Angleži kruto prevarili. Njihova politika prodiranja na jutrovo je dobila silen udarec. To pa boli!

Raznoterosti.

Graničarji v Mariboru. Včeraj 23. t. m. so se uprizarili v Mariboru Graničarji. Ta krasna narodna igra s petjem je v stanu privesti poluškojče občinstvo do najbačnejšega smeha in — do joka. Nekateri prizori, zlasti oni v ječi med Andrejem, njegovo ženo Maco in hčerko Milko, na proščenju, ko pride umobolni Andrej med veselečo se množico ter ga tam napade bolezen in potem na pokopališču, so naravnost pretresljivi. Istotako tudi prizor v drugem dejanju, ko pride deputacija prosit oberstarja za pomiloščenje in se ta vendar slednjič odloči v zadnjem trenutku, da pomilesti obsojenca. Igralci so bili vsi na svojem mestu in so tudi izborno rešili svoje vloge, jedino Savo je bil tupatam malo preveč miren (kot prisluškovalec pri vratih) in tudi puško je imel vedno na rami, mesto v roki. Občinstvu sta zelo ugajala mali in gibčni ooročnik Uljevič in pa graničarsko mešanico klepetajoča Karolina. Za smeh je pa skrbel stari krčmar Grga v izbori maski s svojimi komično-ganljivimi dovtipi. Tudi zbor je bil na mestu. Včeraj se je prvi krat prikazalo pri sprememah lepo novo zagrinjalo, ki je delo domačega slikarja Horvata. S to krasno igro so pokazali mariborski diletantje, da vidno napredujejo in da že skoro niso več diletantje, ampak pravi pristni igralci. Žal, da občinstvo nima za slovenske predstave v Mariboru toliko smisla in je bilo včeraj videti tu pa tam prazne sedeže. Torej malo več zanimanja za slovenske prireditve v Mariboru!

Soc. tečaj v Mozirju se vrši v prostorih g. Vasleta. Mladeniči, agitirajte, da bo ta tečaj za vaš okraj častno obiskan.

100letnica Leona XIII. V mestu Carbinettu, kjer je bil rojen papež Leon XIII. dne 2. marca 1810., se pripravljajo na slovesno praznovanje 100letnice rojstva slovitega papeža. Na glavnem trgu bodo slovesno odkrili spomenik Leonu XIII. Da se pa potovanje v Carbinetto olajša, je sklenil pripravljalni odbor, da se slavnosti vrše jeseni.

30letnico škofovanja je praznoval pred kratkem mostarski škof Paskal Buconjič. Lepa vrsta let, v katerih je ta izredni rodoljub neumorno deloval med hercegovskiimi Hrvači, za katerih pravice se je vedno vneto in goreče potegoval.

Časnikarski jubilej. 100letnico svojega obstanja slavi letošnje leto „Gazeta Lvovska.“ Ob tej priliki bo izšlo uredništvo spominsko knjigo v treh delih. V spominski knjigi bo opisana vsa zgodovina časopisa ter vseh urednikov in sourednikov; dalje tudi zgodovina vseh publikacij časopisa od njega postanka do danes. To je pač izreden jubilej slovenskega časopisja.

Vodstvo bratovščine presvetege Srca Jez. in Mar. v mariborski bogoslovnici v ljudo naznanja vsem častilec najsvetejših Src, da se ravnokar pripravlja novi in po svoji zunanosti še ukusnejši natis zelo priljubljenih in zagradelj tudi jako razširjenih knjižic „Obljube presv. Srca Jezusovega.“ V treh tednih bode vse dovršeno. Dotlej pa naj cenjeni naročniki drobni knjižic blagohotno potrpijo. Naročeno bode se jim brž ko mogoče doposlalo.

Katoliško tiskovno društvo nameravajo ustanoviti naši hrvaški somišljeniki v Spljetu v Dalmaciji. Želimo tej zdravi akciji med brati Hrvači najboljše uspeha. Le konsekvantno po začetni poti naprej in na našem jugu se mora razjasniti.

Soc. demokratska doslednost. Čeprav se naši liberalci vedno in povsod vežejo s soc. demokrati nam je vendar dobro znano, da so ravno soc. demokrati eni najhujših nasprotnikov slovenskega življa. Pred svetom se bahajo z svojo internacijonalno rudečo kravato, ter tako love kaline, za hrbtom pa so najhujši propagatorji za majko Germanijo. Kaj lepo ilustracijo o njih internacijonalnosti so nam podale volitve starejšinstva v Zagorju ob Savi. Bila je velika nevarnost, da pade občina v nemške roke, in to je pripravilo Slovence obeh strank do tega, da so skupno napeli vse svoje moči, da obrvarujejo občino pred nemškim molohom. To se jim je posrečilo in vodstvo občine je sedaj v odločno narodnih rokah. In tukaj se je pokazala soc. demokratska doslednost. „Vodja jugoslovenske soc. demokracije“ v Zagorju, znani Miha Čobal se je zvezal z nemškim kapitalistom in tudi oddal svoj glas temu nemškemu kapitalistu. Iz tega sledi, da soc. demokracija ni več stranka delavstva, ampak stranka kapitalistov. Delavec, ki še služe soc. demokraciji, izpreglejte, še je čas. Pod krinko internacijonale vas vlečejo v žrelo germanstva. O tem vam je tudi lep dokaz zadnji nastop Nemcev v Studencih, o katerem poročamo na drugem mestu in kjer so igrali soc. demokrati veliko a žalostno in sramotno vlogo.

Somišljeniki, agitirajte za „Stražo“. Skrbite, da dobite kar največ naročnikov. Zahtevajte odločno po vseh gostilnah „Stražo“. Posnemajte v tem oziru naše nasprotnike.

Štajersko.

Ptuj. V tukajšnji bolnišnici se je z nožem usmrtil 46letni hlapec Ivan Murko, katerega je težila huda in mučna bolezen.

Vitanje. Opozarjamo slav. občinstvo na dva potujoča slikarja, od kojih se starejši piše Golman. — Tu pri nas sta dobila delo ter sta hranodajalca opeharila za 40 K, g. J. Mukija pa za 5 K 40 v — potem pa jih je vzela temna noč. — Torej pozor pred sleparjema!

Vitanje. Nemčurški kakor slovenski liberalci na vse mogoče načine obrekujejo naše obiskovalce zadržnega te-

čaja. — Vsem tem klevetnikom svetujemo, da naj pogledajo v knjigo svojega življenja, ki je zelo debela in polna njihove neumnosti in budalosti. Takoj se bo tem obrekljivim petelinom pobesil že itak dolgi nos.

Novacerkev. Pri naših poštah morajo vladati čudne razmere. Pisma in dopisnice ki se pošiljajo iz soškega in navoceroviškega poštnega oddajalnika na vojniški poštni urad in ki so kolekovani z obmejnimi kolekom, so menda sestavljeni iz kafre, ker namreč med potoma kar izginejo. Tako se je tekom enega meseca zgodilo, da se je neki stranki izgubilo kar 4 pisma. Neka pisma, ki so se odposlala 22. nov. in 28. dec. 1909 ter 13. jan. 1910 dosedaj niso došla na odres rano mesto. Tu je treba malo bolj opazovati in potem pa poseči vmes. Zato bomo že poskrbeli.

Cirkovce. Umetnik Sojč iz Vitanja je izdelal dva velikanska svečnika, ki stojita na častni straži kot dva apostola orjaka pri velikem oltarju. Delo je prekrasno. Kdor ima količkaj rodoljubja v svojem srcu in ni slep sovražnik domače umetnosti, se bo rad ogledal pri kiparju in zlatarju Sojču in pustil vse tuje tovarniške izdelke n. pr. iz Monakovega, Inomosta itd., ki so vsi napravljeni ali celo vlitii po enem in istem tujem in nedomačem kopitu. Odprite torej vrata v domača svetišča svojemu domačinu, ki je deloval kot prva moč pri najboljših tvrdkah. Kdor ima rodoljubno srce in zdravo oko, naj pogleda in sodi, ako ni g. J. Sojč res umetnik izrednih talentov, ki zna podati kaj izvirnega domačega; ako pa kdo ne zaupa dovolj svojemu očesu in izvedenosti, naj pokliče učenega kritika na pomoč, ki bo z veseljem moral reči: „Takega umetnika povabite in sprejmite, tujega agenta pa poželite nazaj domu!“

Zanimiva razprava v Celju. — Kričeče razmere na okoliški šoli v Celju so širom sveta znane; zdaj se bavi z njimi tudi disciplinarna oblast in sodišče. Bivši katehet pater Ludovik na prijem je tožen od ultra-liberalnih učiteljev, z Arminom Građišnikom na čelu, da jih je v neki vlogi na okrajni šolski svet obrekoval. Pravijo, da jim je očital sovražno gonjo zoper neljubega jim učitelja Miloša Levstika, in trdil, da so Levstika šikanirali, zasmejavali, zaničevali in izzivali, da so pri lokalnih konferencah vprizarjali hude izgrede, da so se norčevali iz uradnih ukazov, da je Voglar odpravil očenaš iz šole, da je učitelj Žagar otrokom dajal pohujšanje, ker je v petek na šolskem hodniku meso jedel itd. Po dolgi in burni razpravi 20. t. m. je bil pater Ludovik, zastopan po dr. Benkoviču, popolnoma oproščen, ker se je dokaz obdolžitve posrečil. Radi tega velika poparjenost v liberalnem taboru. Dne 11. svečana se vrši v isti zadevi obravnava proti kaplanu Pušniku, če ne bodo tožitelji po tem strahovitem porazu vrgli puške v koruzo. Izid razprave vzbuja veliko senzacijo.

Dobrna. Z veseljem smo brali poročilo o seji finančnega odbora, kjer je gospod dr. Verstovšek temeljito zavrnil trditve deželnega odbora, da je kriv neuspeh v dobrnskih toplicah edino le vrelec in nekateri nedostatki v topliških hišah. Enoglasno mnenje gostov pa je: voda (vrelec) je zdravilna, zrak izvrsten, kraj krasen, domače ljudstvo izvanredno prijazno, le vodstvo je slabo. Neki dunajski gost je krepko pritrdil, ko mu je nekdo, ki je o razmerah v toplicah dobro poučen, rekel: Veste, kaj manjka v dobrnskih toplicah? Sreča! Je vse tako brezumno, tako mrzlo, tako nekako mrtvo. Dobro bi mogoče bilo, ko bi naši poslanci zahtevali komisijo, ki bi naj bila sestavljena iz slovenskih in pa nemških deželnozborskih poslancev, in ki bi naj prišla na Dobrno, da bi se na licu mesta pri domačinih poučila o razmerah. Tu bodo gospodje čisto jasno in točno izvedeli, kaj je krivo, da nazadujejo toplice. Bolnikom namreč ni pomagano samo z zrakom, lepim krajem in s toplicami; oni morajo biti zadovoljni tudi s postrežbo, posebno z hrano in pijačo. Naš deželni odbor je strašno visok in nobel in se mu zdi „pregmajn“, da bi na primer slovenski dobrnski občini odgovoril na opetovane pritožbe glede tukajšnjih toplic. Temu odboru smrdi vse, kar je slovenskega. Tako je razpisal službi hišne voditeljice in vrtnarja samo v nemških časnikih z prav duhovitim pristavkom: „Für beide Stellen Sprachkenntnisse erwünscht.“ Namesto da bi lepo rekli: znanje slovenskega jezika je neobhodno potrebno — ali mucei so izključeni pri kompetenci.

Konjice. Naša železnica se venčar vzdiguje, in če nas vse ne moti, postaja iz pasivne proge aktivna proga. Pred nami ležijo zadnji statistični podatki. Leta 1907 je imela železnica 47.148 K dohodkov in 47.928 K izdatkov, torej le majhen primanjkljaj. Od prevoženih tovorov je bilo 64% premoga, 13% lesa, 2,7% čizita itd. Leta 1908 pa je bilo dohodkov 48.952 K in izdatkov 45.583 K, torej že prebitok. Seveda tukaj niso vpoštene obrestne in amortizacijske anuitete. Uprava železnice namerava v Dražji vasi napraviti skladišče za nalaganje tovorov z ozirom na les, ki se privaja iz Oplotnice. Napravil bi se v Dražji vasi nov tir.

Iz ptujskega polja. Naša slovenska katoliška stranka je zadnji čas silno napredovala, kar so najboljše dokazale volitve lanske leto. Naš kmet se po večini že zaveda svojih narodnih in verskih dolžnosti. Ko pridejo volitve, je dobro, na katero plat, v kateri tabor se mora postaviti.

Motimo se pa, če mislimo, da je povsod tako. V marsikaterem kraju kmetje še ne vedo, kaj je ta ali ona stranka in kakšen je njen program. In takšni kmetje se seveda pustijo potem od raznih nemškutarskih in liberalnih kričačev pri odločilnih volitvah za nos voditi. Moramo pa pripomniti, da so

to kraji, kjer je sploh izobrazba prav nizka. Značilno je, da kjer je dosti narodnih izdajic in liberalcev, so tudi še „Messerheldi“ doma.

Mi moramo pa tudi v teh krajih razmere izboljšati. Ljudstvo od slabega odvrčati, k dobremu nagibati in izobraževati, to je in bo naš cilj! Da to dosežemo, ustanoviti moramo v takih krajih naša prekoristna izobraževalna društva!

Poglejmo malo, kje bi bila naša društva nujno potrebna. Ako hočemo na kratko potem rečemo: na ptujskem polju! Preiščimo ga malo bolj natančneje!

Ptuj, središče tega okraja, je srce nemčurstva. Tu izhaja dušna hrana naših nemčurjev — namreč giftna kropa „Stajerc.“ Posledica tega je, da je ptujska okolica zelo nemčurska, najbolj Breg kot predmestje. Hajdin je že nekoliko boljši, a ne toliko probujen, kakor prleška stran. Zalostno, da bi se zjokal, pa je v vaseh od Hajdina do St. Janža. — Nujno potrebno bi bilo tukaj društvo v Slovenji vesi, v Škorbi. V St. Janžu so razmere nekoliko ugodnejše, in v St. Lovrencu je po zaslugi gospoda župnika in dež. poslanca Ozmeča celo prav dobro. V Pletarjah bi se dalo tamošnje nemčurstvo zamoriti z društvom. Mitovce bi tudi lahko imele svoje društvo. Izobrazbi in probuji bi gotovo ne škodovalo. V Cirkovcih se je položaj po zaslugi gospoda kaplana Zorka zdatno zboljšal. Nasprotno bi bilo silno koristno, če bi se ustanovilo o Staroščincih, in pri Sv. Marjeti društvo, ter prirečilo v kratkem času nekaj predavanj. Tukaj je namreč neki učitelj, ki grozno agitira za štajerčev stranko in je s tem že mnogo škodoval. Na nemčurske školje bi se bilo treba vreči in ustanoviti društvo. (Ravno tako primanjkuje v Račjem, kjer se silno šopirj nemškutarstvo, slovenskega društva. V Gorici sicer imamo društvo, a se ga okoličani premalo poslužujejo. S živahno agitacijo bi morali to zboljšati. Tudi Slivica trdno stoji po zaslugi gospoda poslanca Pišeka in tamošnjih duhovnikov. Kako žalostne razmere so pa v Hočah, to je tako splošno znano. Enako je „Stajerc“ in nemčurstvo silovito razširjeno v Šokah in pri Sv. Miklavžu, in je nujno potrebno, z našimi društvi paralizirati pogubljiv vpliv. Bilanca ni posebno ugodna. Zato na delo, da se razmere zboljšajo. V izobrazbi priprostega ljudstva je naša zmaga.

Koroško.

Zalostne šolske razmere na Koroškem. Prepričani smo, da bi tako pedagogično stališče, kakor ga zavzema naša šolska uprava, ogorčeno in s protestom odklonili Culukafri. V seji Slovenskega šolskega društva v Celovcu, ki se je vršila 13. t. m., se je konstatiralo, da pošilja šolska uprava nemške učitelje zato v slovenske kraje, da bi se tam naučili o slovenskih otrok slovenskega jezika. Prosim, prečitajte zadnji stavek še enkrat, ker prvi trenutek gotovo ne boste verjeli, da je kaj takega mogoče. Torej, ponovimo! Slovenski otroci naj uče nemške učitelje slovenskega jezika. To in nič manj zahteva idealno zarukana, nemško-nacionalna večina vojnokolne Koroške. Gospodje so si v svoji bujni fantaziji gotovo zamislili idilo, ki naj jasno priča svetu o vele-kulturi nemškega naroda: Tam v šolski sobi kakšne prijazne vasice našega divnega Roža sedi sključen in vpognjen v nizki klopici nadebudni nemški učitelj. Topo in brezizrazno zre prej se. Zivahno slovensko dekletce stoji pred klopjo in razlaga osnovne pojme slovensčine. A dolgi učence ne poslušajo srebrnih zvokov, ampak šteje dneve, ki še manjkajo do dveh let. Potem bo, ker se seveda ne bo naučil slovensčine, premeščen v kako nemško vas. Nad vsem prizorom pa plava idol Germanije in blagoslavlja ta novi znak nedosegljive kulture. Pa pustimo šalo in ironijo. Dejstva so prebrida in šala človeku ne gre od srca. Edino smotreno delo nas mora rešiti. Zato podpirajmo Slovensko šolsko društvo, ki hoče na podlagi razsodbe upravnega sodišča z dne 2. sušca 1908, števil. 497, ki določa, da sme na vsaki javni ljudski šoli biti samo en učni jezik, in sicer po vseh razredih le en in isti, odškodovale. Vsi naši narodni delavci naj skrbijo, da bodo v večini zvezi s Slovenskim šolskim društvom praviti famozne utrakvistične šole, ki so nam toliko in pa z ljudstvom, da bomo potem lahko potem enotnega in doslednega postopanja preuredili te škandalozne razmere v našem šolstvu in ugotovili razmere, kakor jih zahteva razsodba upravnega sodišča, pa tudi naša narodna samoobramba in naša čast.

Primorsko.

Laška gimnazija v Gorici. Goriški Lahi hočejo na vsak način doseči ustanovitev laške gimnazije v Gorici. Za to so izvolili poseben odbor ter sklenili prositi deželni odbor za prispevek iz deželnih sredstev. Ako bi se to dovolilo Lahom na Goriškem, potem bi se Slovincem na Goriškem zgodila največja krivica, ki si jo more človek le misliti. Slovenci naj bi torej s svojim denarjem pomagali tujcem vzdrževati potujčevalnice. V očigled tega kličejo goriškimi Slovincem in njih voditeljem, naj se krepko zavzamejo za slovenske šole, ki jim po vsej pravici grejo.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu ima namen, skrbeti, da se obvarujejo slovenska dekleta, ko pridejo v Trst. Ta zavod pa, ki pošilja prošnje za podporo tudi nam, še zadnje čase krenil na popolnoma napačno pot. V njem gospoduje klika, ki ne mara dosti za verska načela. Predsednica je na obnem zboru proslavljala svobodomiselnca hudodelca Ferrerja. Odbor ni sprejema dekleta, ki so bile priporočene od duhovnega voditelja zavoda in zlasti tistih ne, ki so v Marijini družbi. Iz navedenih razlogov dosedanjemu duhovnemu voditelju na zavodu, gosp. Antonu Križmanu, ni kazalo ostati več na sedanjem mestu in je odložil duhovno voditeljstvo, tako da je zavod sv. Nikolaja brez duhovnega voditelja. Kako potreben bi bil tak zavod, ki bi skrbel za Slovenke, ki pridejo v Trst, moramo le priznati, da je zavod sv. Nikolaja izgubil naše zaupanje, da bi delal res v pravem krščanskem duhu, zato pa tudi ne moremo priporočati zavoda v podporo, dokler vlada tak duh v njegovem odboru.

Proces Friedjung-Reichspost in hrvatsko-srbska koalicija.

Izšla je brošura izpod peresa poslanca Frana Supila pod zgorajšnjim naslovom. V njej opisuje Supilo vso predzgodovino omenjenega znamenitega procesa.

Med drugim omenja Supilo v brošuri tudi pismo, v katerem mu knjigovodja Julij Osterič od Hrvatske štedionice v Kotoru naznanja, da je v njegovi prisotnosti in pred pričami izjavil podjetnik Meneghella iz Dalmacije, da je bil Chlumetzky podkupljen s 30.000 kronami, da je izposloval gradnjo železnice Zelenika-Gruž konsorciju, kateremu je načeloval podjetnik Meneghella. S to senzacionalno vestjo hoče Supilo pač dokazati, da Chlumetzky, ki je hotel njega z očitanjem podkupljivosti onemogočiti, sam nima čistih rok. Tekom časa bodo prišle še marsikatero zanimive reči iz tega procesa na dan.

Razgled po svetu.

Potres v južni Italiji. Osrednji odbor, ki je imel vso pomožno akcijo za po potresu prizadete v rokah, je ravno kar dovršil svoje račune. Dohodkov je bil 25.387.438 frankov, izdatkov pa 25.326.941 frankov. Zanimiva je postojanka, ki izkazuje za podpore 4314 vdovam 2.448.374 frankov. Uradno se je namreč naštel samo 8/3 takih pravih vdov. Veliko senzacijo tudi vzbuja, da poslanec Colajanni vlado silovito napada radi nemarnega razdajanja in vporabljanja 80 milijonov frankov, ki so bili namenjeni za pokrajine, ki jih je potres opustošil. Zadeva postaja tem resnejša in tem tučnejša, ker misli Colajanni radi tega interpetirati ministrskega predsednika. Znano je sicer, da se je pri tej pomožni akciji mnogo poneverilo, a da so bile svote tako ogromne, to preeneča.

O bivši mehikanski kraljici Charloti, ženi cesarja Maksimilijana, poročajo, da se je njena bolezen zelo poslabšala. Cesarica je, kakor znano, umobolna in je internirana v Bruslju. V zadnjih dneh je imela opetovano hude napade, med katerimi je prvič po mnogih letih imenovala ime svojega nesrečnega moža. Nekaj časa sem ji zdravniki več ne dovolijo na sprehod.

Na tisoče ribičev utonilo. Listi poročajo, da so viharji, ki so divjali ob japonskem in korojskem obrežju, zahtevali izredno mnogo človeških žrtve. Pri Gimpo, na severnem obrežju Koreje, se je razbilo 620 ribičkih ladij, in več kakor polovico ribičev je utonilo pri tem. Kakor se zatrjuje, je zadnji vihar zahteval najmanj 2000 človeških žrtve.

Dolgi noži na Laškem prepovedani. Na Laškem so izdali važno odredbo, po kateri se ne smejo nositi noži, ki bi imeli daljše rezilo kot 4 cm. Za vročekrvne Italijane je ta odredba jako hvalevredna in tudi potrebna. Pa tudi pri mnogih naših fantih bi ne škodovalo, ako bi jim enaka postava in odredba hlajlila večasih prevročo kri in jezo.

Ženska prepotovala Afriko. Nedavno se je vrnila angleška pisateljica Charlota Mansfield s svojega poučnega potovanja po Afriki v London. Ta ženska je prepotovala 16.728 angleških milj in je potrebovala za to 218 dni. Ako pomislimo, da je napravila to pot v spremstvu samo jednega človeka domačina, da se je na svojem potovanju dotaknila najglobljih krajev osrednje Afrike in da je bila več časa popolnoma odrezana od civiliziranega sveta, tedaj še-le pojмимо, kaj je izvela ta ženska, ki je prva prepotovala Afriko od juga do severa. Iz Kapstadta je šla z železnico v Braken Hill, od tam pa 873 kilometrov do Aberconar; skoro vedno peš, samo večasih so jo domačini nesli v primitivni nosilnici. Od tu je najprej hrabra potnica nadaljevala svojo pot z desetdnevno, dolgotrajno železniško vožnjo, potem pa zopet peš do Karonge ob južni strani Njassa jezera. Tu jo je že čakal naročeni čoln, ki jo je prepeljal preko jezera v luko Johnston, odkoder je nadaljevala svojo pot v nosilnici preko Zombe v Kairo. Prihod Miss Mansfieldove v neznane kraje Afrike je napravil na domačine čuden, globok vtis. Gotovo še niso videli nikdar človeka bele polti. Zato so se čudili tej ženski, (in so se ji sprva bližali nezaupno. Ko so se je pa že bolj privadili, so jeli skakati in plesati okoli tujke. Pogumna potovalka bo napisala knjigo o svojem potovanju skozi skrivnostne kraje Afrike.

MA LA NAZNANILA

ki se prejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Služba organista in cerkovnika je v Timenici, p: Skofjidi vrbu blizu Celovca izpraznjena in se lahko hitro nastopi. Pogoji ugodni. Prosilci, večji kakega rokodelstva, imajo prednost. — Župnijski urad Sv. Jurja v Timenici.

Prodajo se tri obleke, smoking in sakó, vse popolnoma novo in moderno po zelo nizki ceni. Tegethofova cesta 32. I. stopnice na desno. 241

Edina narodna trgovina čevljev

Štefan Strašek, Celje

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za gospode, dame in otroke; posebne čevlje za ples, bele in lakaste po najnižji ceni! 7

Kuharica in oskrbnica

se sprejme v župnišču pri katerem je veliko gospodarstvo. Se mora osebno predstaviti. Kje, pove upravnštvo „Straža“.

Priporočam častiti duhovščini za svečnico svojo veliko zalogo VOŠČENIH SVETIČ lastnega izdelka. Prodajam tudi proti letnemu računu in zaračunim za polovično ceno ostanke sveč. — S vsem spoštovanjem Josip Dufek, svečar, MARIBOR.

Odvetnik

Dr. Josip Leskovar

aljudno naznanja, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno

v Mariboru, Gosposka ulica 15.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!

Na debelo.

Na drobno.

Volneno

blago, cefiri, batisti in perilni kambrik za ženske obleke v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah se dobi v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje

Vzorci proti vrtni zastoni in pošiljatve čez K 20.— franko. Prepričajte se o „Bomba“ tkanini, katera je preiskušena najboljša za žensko in moško perilo. — Kos 23 met. franko K 15-50. Čajgasti ostanke po 20 met. trpežni K 8.—, fini K 10.—, zelo fini K 12.—. 3

Cerkveni slikar

Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarj, božjih grobov, altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; popravlja umetniško stare umetne slike. Sprejema vsa večja dela: slikanje cerkvâ v različnih slogih, cele notranje poprave cerkvâ (v tem slučaju poskrbi in posreduje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po dogovoru in brez vse konkurence. 23

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike!

Olje

od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizelčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Splošno priznana

najboljša postrežba po zmernih cenah :: edino le pri domačem brivcu ::

S. Ulčar-ju

Koroška cesta 7 poleg Cirilove tiskarne.

Za dijake najugodnejše cene. 233

Slovenci, darujte za obrambni sklad S. K. S. Z.

Neveste ! Zenini : ! Svatje : !

Pri Franc Kartin-a nasledniku

Janko Artman

v Šent Jurju ob Juž. žel.

dobite za

poročne slavnosti

najlepše, novodošlo močno in stanovitno blago za možke in ženske obleke, kakor tudi lepe vence, šopke, svilnate robce ter vsakovrstno drugo priznano dobro blago po zelo nizki ceni.

Franc Kartin-a naslednik

Janko Artman

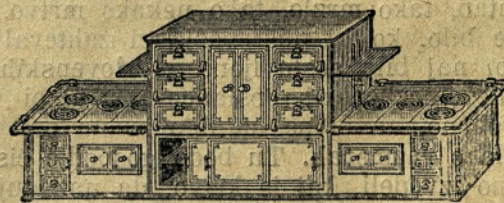
Šent Jur ob Juž. žel.

Velikanska zaloga :

manufakturnega, volnenega, suknenega in platnenega blaga. — Bogata zaloga najboljših špecerije in železnine.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven tih praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.